

Conjunctuurbeschrijving: maten en meten

Auteur(s):
CBS

Verschenen in:
ESB, 83e jaargang, nr. 4180, pagina 928, 4 december 1998

Rubriek:
Statistiek

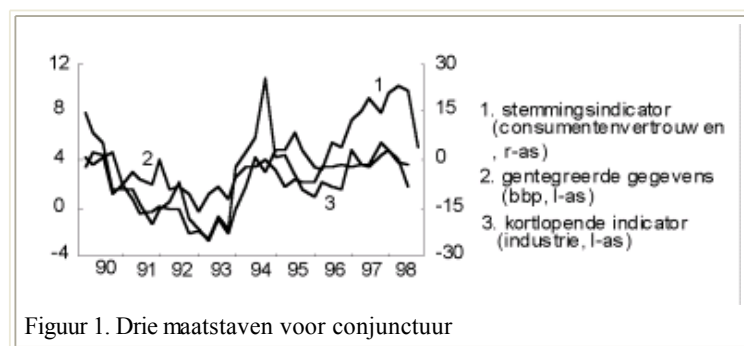
Trefwoord(en):
goederenmarkten

Het CBS onderscheidt in de berichtgeving over de conjunctuur drie soorten gegevens.

Allereerst is er de informatie uit de Nationale rekeningen en de Kwartaalrekeningen. Deze geven een samenvattend, geïntegreerd beeld van de ontwikkelingen van de belangrijkste economische grootheden als productie, consumptie, in- en uitvoer en investeringen. Een sluitende confrontatie van de middelen (productie en invoer) enerzijds en de bestedingen (consumptie, investeringen en uitvoer) anderzijds ligt aan deze opstelling ten grondslag. Geïntegreerde kaders komen laag frequent en onvermijdelijk met enige vertraging beschikbaar. De economische groei - de volumewontwikkeling van het bruto binnenlands product - is uit deze opstelling afkomstig. Het meest actuele cijfer over de economische groei is de flash raming over het derde kwartaal. Met het groeicijfer van 3,4% wordt de relatief hoge economische groei van de eerste helft van dit jaar, op een iets lager niveau, voortgezet.

Frequenter en meestal recenter komt de tweede groep, de kortlopende indicatoren, beschikbaar. Deze zijn te fractioneel om te komen tot een sluitend integratiesysteem, maar ze passen wel, als stukjes van de legpuzzel, in zo'n opstelling. Voorbeelden zijn de industriële productie en de gezinsconsumptie. Deze indicatoren geven recentelijk geen eenduidig beeld te zien. De ontwikkeling van de productie vlak af, die van de consumptie versnelt.

De derde bron voor de conjunctuurberichtgeving betreft de stemmingsindicatoren als het producenten- en het consumentenvertrouwen. Op het punt van tijdigheid winnen deze indicatoren het met glans van de twee eerder genoemde. Een nadeel is het sterk kwalitatieve karakter van de onderzoeken. Het sentimentkarakter komt duidelijk tot uiting in de snelle en heftige reacties op slecht en goed nieuws. De forse tuimeling van het consumentenvertrouwen in oktober zet niet door in november, al is van een duidelijk herstel ook geen sprake. Ook het producentenvertrouwen van de ondernemers in de industrie is recentelijk fors gedaald. In de eerste acht maanden van dit jaar schommelde deze indicator rond de 5,5. In september daalt het vertrouwen vrij abrupt van 5,1 naar 1,3; het laagste niveau na november 1996. In oktober blijft het producentenvertrouwen op nagenoeg hetzelfde niveau als in de voorgaande maand. Overigens is niet elke substantiële verandering van de stemmingsindicatoren in het verleden gepaard gegaan met duidelijke veranderingen in de conjunctuur (zie [figuur 1](#)).

Figuur 1. Drie maatstaven voor conjunctuur